

Продовження Таблиці 3

	(частина 1, глава 1, секція 1 – 2)	економічним інтересам, зовнішній політиці або міжнародним відносинам Республіки Словаччини. (стаття 2, п. f)
“Для службового користування” RESTRICTED	... у випадках, коли несанкціоноване розкриття інформації призвело б до нанесення шкоди інтересам Чеської Республіки, цей ступінь класифікації позначається словами VYHRAZENĚ або скорочено V. (частина 1, глава 1, секція 1 – 2)	Цим ступенем захисту визначаються секретні матеріали, якщо у разі їх неправомочного розкриття і маніпуляції буде завдано шкоди інтересам державних органів або громадян Республіки Словаччини. (стаття 2, п. f)

III Висновки

Враховуючи викладене, аналізуючи реалізації норм політики безпеки у внутрішньому праві зазначених держав згідно з вимогами НАТО, можна, на наш погляд, зробити наступні висновки:

- здійснення міжнародно-правових норм захисту інформації у внутрішньодержавному праві країн-членів НАТО відбувається шляхом інкорпорації основних принципів політики безпеки НАТО в правове поле цих держав;
- політика безпеки НАТО в частині інформації з обмеженим доступом залишає досить широкі рамки, всередині яких можуть варіюватися конкретні норми національного права;
- політика безпеки НАТО в частині інформації з обмеженим доступом не залишається постійною і піддається змінам під впливом викликів сьогодення;
- виходячи із стратегічних інтересів та спрямувань незалежної України актуальним є поглиблене порівняльно-правове вивчення внутрішньодержавного права нових країн – членів НАТО, в частині захисту інформації з обмеженим доступом.

Література: 1. Черниченко С. В. Международное право: современные теоретические проблемы. М., 1993. 2. Мюллерсон Р. А. Соотношение международного и национального права. М., 1982. 3. Левин Д. Б. Актуальные проблемы теории международного права. М., 1974. С. 252. 4. Информатизация, право, управління (організаційно-правові питання). Монографія /Калюжний Р. А., Крупчан О. Д., Гавловський В. Д., Гуцалюк М. В., Цимбалюк В. С., Швець М. Я. /За заг.ред. Швеця М. Я., Крупчана О. Д. - Київ: НДЦ правової інформатики АПрНУ, 2002. 191 с. 5. Правова інформатика: система інформатизація законотворчої, правозастосововчої, правоохоронної, судочинної та право освітньої діяльності в Україні. Монографія /Брижко В. М., Вознюк І. А., Гавловський В. Д., Глодківська О. В., Задорожня Л. М., Калюжний Р. А., Клімашевська Ю. А Савицький В. А., Севастьянов В. Ф. Смаглюк В. М., Хахановський В. Г., Цимбалюк В. С., Швець М. Я., Яременко О. І. /За ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного. – Ужгород: ІВА, 2003. 13,55 у.д.а. - 168 с. 6. Al. S. Roberts Nato's security of information policy and the entrenchment of State Secrecy. Reports Basic Newsletter on Internal International Security October 2003 Nb. 76 7. Тихомиров Ю. А. Курс сравнительного правоведения. М., 1996. 8. Саидов А. Х. Введение в сравнительное правоведение. М., 1988 9. Топорнин Б. Н. Европейское право. М., 1998.

УДК 025:46

ОСНОВА ТЕХНІЧНИХ РЕГЛАМЕНТІВ УКРАЇНИ – ДИРЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НОВОГО ТА ГЛОБАЛЬНОГО ПІДХОДУ

Юлія Кожедуб
ДП „УкрНДНЦ”

Анотація: Розглянуто законодавчу базу технічного регулювання в Україні. Висвітлено найголовніші аспекти європейської практики щодо гармонізації та стандартів. Наведено наявні Директиви ЄС Нового та Глобального підходу, затверджені технічні регламенти України, заплановані до розроблення міждержавні технічні регламенти.

Summary: In the article the legislative basic of technical regulation in Ukraine are considered. The general aspects of European practice for harmonization and standards are elucidated. In the tables are represented the present EU Directives based on New Approach and Global Approach, approved technical regulations of Ukraine, and projected to development of the interstate technical regulations.

Ключові слова: Директиви ЄС Нового та Глобального підходу, міжнародна стандартизація, міжнародний стандарт, нормативний документ, оцінення відповідності, технічне регулювання, технічний регламент.

16 червня 1994 р. у Люксембурзі було підписано Угоду про партнерство та співробітництво між Україною і Європейським Співтовариством та їх державами-членами, яка стала нормативною базою наших взаємовідносин [1, С. 9]. За статтями 51 та 56 Угоди Україна взяла на себе зобов'язання щодо гармонізації законодавства, норм, правил, стандартів, процедур оцінення відповідності у напрямку зближення з європейським законодавством.

Згідно зі схваленою Указом Президента України [2] Програмою інтеграції України до Європейського Союзу (далі – ЄС) [3] на сьогодні розроблено та затверджено 18 технічних регламентів (далі – ТР) з підтвердження відповідності (ТР зернового складу не є ТР з підтвердження відповідності, але його залишено в цьому переліку для наочності):

1 ТР модулів оцінки відповідності та вимог щодо маркування національним знаком відповідності, які застосовуються в технічних регламентах з підтвердження відповідності;

2 ТР з енергетичного маркування електрообладнання побутового призначення;

3 ТР з підтвердження відповідності ліфтів;

4 ТР з підтвердження відповідності вимогам до ККД нових водогрійних котлів, що працюють на рідкому чи газоподібному паливі;

5 ТР з підтвердження відповідності приладів, що працюють на газоподібному паливі;

6 ТР з підтвердження відповідності безпеки обладнання, що працює під тиском;

7 ТР з підтвердження відповідності безпеки простих посудин високого тиску;

8 ТР з підтвердження відповідності неавтоматичних зважувальних приладів;

9 ТР з підтвердження відповідності щодо безпеки іграшок;

10 ТР з підтвердження відповідності електромагнітної сумісності;

11 ТР з підтвердження відповідності безпеки низьконапружного обладнання;

12 ТР з підтвердження відповідності максимально дозволеного споживання електроенергії холодильними приладами;

13 ТР з підтвердження відповідності засобів індивідуального захисту;

14 ТР з підтвердження відповідності безпеки машин і механізмів;

15 ТР з підтвердження відповідності лічильників гарячої води;

16 ТР з підтвердження відповідності лічильників холодної води;

17 ТР зернового складу;

18 ТР з підтвердження відповідності пакування (пакувальних матеріалів) та відходів пакування (див. таблицю 2 "Таблиця відповідності між директивами ЄС і ТР з підтвердження відповідності") [4].

Розробники вище наведених ТР з підтвердження відповідності, розробляючи ТР, виходили з принципових положень, що базуються на Директивах ЄС Нового та Глобального підходу. Ці підходи, доповнюючи один одного, мають одну загальну рису: обмежують втручання держави в процес виробництва та надають виробнику широкий вибір способів виконання своїх зобов'язань перед суспільством [5, 6]. І найголовніше, ці директиви встановлюють "суттєві вимоги" ("*essential requirements*"), тобто, при цьому має бути забезпечено достатній рівень належної безпеки для життя та здоров'я громадян, а, за необхідності, і захист тварин, майна й охорони навколишнього середовища, пов'язаний із використанням продукції, розміщеної на ринку [5, 7].

Зупинимось і детально розглянемо принципи "нового" та "глобального" підходів. На додаток до Рішення Ради Європи від 16 липня 1984 р. щодо стандартизації було запроваджено такі принципи **нового підходу** до технічної гармонізації та стандартів, відомі тепер як Резолюція Ради Європи від 7 травня 1985 р. (85/С 136/01) [8]:

- законодавчо гармонізацію обмежують основними вимогами, насамперед, це вимоги до безпечності продукції, яким мають відповідати розміщені на ринку вироби;

- технічні умови на продукцію, що відповідають зазначеному вище положенню, вимоги щодо яких викладено у директивах, встановлені у гармонізованих стандартах (нижче ми наведемо найголовніші аспекти технічного законодавства ЄС);

- застосування стандартів є добровільним (у статті 12 Закону України "Про стандартизацію" [9] зазначено цей принцип), і виробник, звичайно, може застосовувати гармонізовані чи інші стандарти щоб задовольнити встановлені вимоги, але виробник має свободу вибору щодо будь-якого технічного рішення;
- виготовлена за гармонізованими стандартами продукція є такою, що відповідає основним вимогам директиви.

Зазначимо, що гармонізований європейський стандарт – це стандарт, що забезпечує реалізацію відповідної директиви (чи директив) і тоді умови його стають обов'язковими для виконання на території єдиної Європи, оскільки такий стандарт чітко пов'язано з вимогами безпеки відповідної директиви (чи відповідних директив). Перелік таких стандартів публікують в "Офіційному журналі Європейських співтовариств (*Official Journal of European Communities*)" [1, С. 13].

Протягом 25 років з часів підписання Римського договору від 25 березня 1957 р. Європейське економічне співтовариство орієнтувалося на статтю 100, яка стосується гармонізації та усунення технічних бар'єрів через розбіжності національних правил і норм, що регулюють обіг товарів і спричиняють негативні наслідки в торгівлі [1, С. 12]. Поворотним моментом стала Директива Ради 83/189 яка встановлює процедуру інформування Європейської комісії (це постійний виконавчий орган, що діє за директивами Ради і визначає загальну політику в усіх галузях інтеграції) про всі проекти правил і норм, що стосуються технічних умов, які збирається прийняти держава на своїй території. Наступним кроком на шляху до загального ринку був Маастрихтський договір про утворення Європейського Союзу (грудень 1991 р.), який після Закону про єдину Європу (1987 р.), надав законодавчого звучання інтеграційній політиці європейських країн. Зазначимо, що офіційною датою початку функціонування загального ринку є 1 січня 1993 р., а договір про утворення ЄС набув чинності 1 листопада 1993 р.

Наведемо директиви, що базуються на принципах "нового підходу" та/чи „глобального підходу” ЄС (табл. 1 "Директиви ЄС Нового та/чи Глобального підходу") [10, 11].

Таблиця 1 — Директиви ЄС Нового та/чи Глобального підходу

Ч.ч.	Позначення директиви	Коротка назва директиви*	
		англійською мовою	українською мовою
1	90/396/ЕЕС	Appliances burning gaseous fuels	Установки горіння на газоподібному паливі
2	2000/9/ЕС	Cableway installations designed to carry persons	Переносне обладнання прокладання кабелів
3	89/106/ЕЕС	Construction products	Конструкційні матеріали
4	89/336/ЕЕС	Electromagnetic compatibility	Електромагнітна сумісність
5	94/9/ЕС	Equipment and protective systems in potentially explosive atmospheres (ATEX)	Обладнання та системи захисту для використання у потенційно вибухонебезпечних атмосферах
6	93/15/ЕЕС	Explosives for civil uses	Підривні пристрої для цивільного використання
7	92/42/ЕС	Hot-water boilers	Нагрівачі води (бойлери)
8	96/48/ЕС	Interoperability of the trans-European high-speed rail system	Взаємодія транс'європейської системи залізничного транспорту
9	95/16/ЕС	Lifts	Ліфти
10	73/23/ЕЕС	Low voltage equipment	Низьковольтне обладнання
11	96/98/ЕС	Marine equipment	Морське обладнання
12	90/385/ЕЕС	Medical devices: Active implantable	Медичне обладнання: активні пристрої для імплантації
13	93/42/ЕЕС	Medical devices: General	Медичне обладнання: загальні положення
14	98/79/ЕС	Medical devices: In vitro diagnostic	Медичне обладнання: пристрої для внутрішнього діагностування
15	2000/14/ЕС	Noise emission in the environment by equipment for use outdoors	Емісія шуму у навколишньому середовищі обладнанням, що використовується поза приміщеннями
16	90/384/ЕЕС	Non-automatic weighing instruments	Неавтоматичні зважувальні прилади
17	94/62/ЕС	Packaging and packaging waste	Пакування та пакувальні відходи
18	89/686/ЕЕС	Personal protective equipment (PPE)	Засоби особистого захисту
19	97/23/ЕС	Pressure equipment	Обладнання під тиском

Продовження Таблиці 1

20	1999/5/EC	Radio and telecommunications terminal equipment	Радіо- та телекомунікаційне термінальне обладнання
21	94/25/EC	Recreational craft	Рекреаційний бізнес
22	98/37/EC	Safety of machinery	Безпечність обладнання
23	1999/36/EC	Transportable pressure equipment	Пересувне обладнання під тиском
24	88/378/EEC	Safety of toys	Безпечність іграшок
25	87/404/EEC	Simple pressure vessels	Посудини під тиском
26	2004/22/EC	Measuring instruments	Вимірювальні прилади
27	1996/57/EC	Energy efficiency requirements for household electric refrigerators freezers and combinations thereof	Вимоги до енергетичної ефективності домашнього електричного холодильного та морозильного обладнання та їх поєднання
28	2000/55/EC	Energy efficiency requirements for ballasts for fluorescent lighting	Вимоги до енергетичної ефективності баластів для люмінесцентних ламп освітлення
29	2001/16/EC	Interoperability of the trans-European conventional rail system	Взаємодія транс'європейської традиційної системи залізничного транспорту
<i>Пропозиції до директив</i>			
1	COM(1993)322	Precious metal	Дорогоцінні метали
2	COM(1996)191	Marking of packaging and on the establishment of a conformity assessment procedure for packaging	Маркування пакування та встановлення процедури оцінювання відповідності для пакування
3	COM(2000)899	Machinery	Механізми
*) Відповідники назв директив англійською мовою наведено згідно з [10] та [11], переклад частково взятो з [10].			

Принципи "нового підходу" необхідно було реалізувати, створивши умови для практичного застосування Директив ЄС Нового підходу [10]. Для цього треба було уніфікувати різні механізми оцінювання відповідності, розробити однакові процедури випробування та сертифікації. Цим інструментом компетентності та прозорості, що дало змогу створити довіру серед країн-членів ЄС, стало створення концепції "**глобального підходу**". Положення "глобального підходу" до технічних умов, випробувань і сертифікації, викладені у Резолюції Ради Європи від 21 грудня 1989 р. щодо глобального підходу до оцінювання відповідності (90/C 10/01), які відомі тепер широкому загалу, можна записати у такій спосіб:

- застосовують єдиний підхід, що полягає у встановленні модулів для різних стадій процедур оцінювання відповідності, визначенні критеріїв використання цих процедур, призначенні органів, які виконуватимуть ці процедури, а також щодо правил нанесення та застосування знака відповідності;
- поширюють застосування стандартів системи якості ISO 9000 і стандартів серії EN 45 000 стосовно вимог, встановлених до органів з оцінювання відповідності;
- забезпечують сприяння створенню систем акредитації та застосуванню методик взаємних порівнювальних випробувань;
- здійснюють сприяння укладанню угод щодо взаємного визнання випробувань і сертифікатів у законодавчо нерегульованій сфері;
- зменшують розбіжності між наявними системами контролювання і забезпечення якості (повірковими і метрологічними системами, випробувальними лабораторіями, органами сертифікації, акредитації та контролю) країн-членів ЄС і різних галузей промисловості.

"Глобальний підхід" передбачає застосування 8 модулів, які визначають яким чином буде виконано процедуру оцінювання відповідності Директивам ЄС Нового підходу (див. таблицю 3 "Модульна система "глобального підходу" щодо процедури оцінювання відповідності") [10]. В основу запровадження цього модульного підходу покладено такі чинники [12]:

- проектування, дослідний зразок, серійне виробництво — етапи випуску продукції;
- контроль документів, випробування, інспектування, управління якістю — тип необхідної перевірки;
- декларація виробника чи оцінювання "третьою стороною" — нотифікованим органом — маркування знаком ЄС на підтвердження відповідності вимогам директиви (Правила застосування національного знака відповідності, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29. 11. 2001 р. № 1599) [13 – 14].

Зміст ТР максимально наближено до текстів відповідних Директив ЄС Нового та Глобального підходу.

Скажімо, в ТР з підтвердження відповідності лічильників гарячої води у розділі 1 "Загальні положення" зазначено, що "Цей Технічний регламент розроблений відповідно до Директиви Ради Європейського Союзу від 11 вересня 1979 року щодо зближення законодавства держав-членів ЄС стосовно лічильників гарячої води (79/830/ЄС) ..." [15].

Таблиця 2 – Таблиця відповідності між директивами ЄС і ТР з підтвердження відповідності

Ч. ч.	ТР з підтвердження відповідності	Директива ЄС
1	ТР модулів оцінки відповідності та вимог щодо маркування національним знаком відповідності, які застосовуються в технічних регламентах з підтвердження відповідності	Рішення Ради ЄС 93/465/ЄС від 22 липня 1993 р.*)
2	ТР з енергетичного маркування електрообладнання побутового призначення	Директива Ради 92/75/ЄС (994_367) від 22 вересня 1992 р.
3	ТР з підтвердження відповідності ліфтів	Директива Європейського Парламенту та Ради 95/16 від 29 червня 1995 р.
4	ТР з підтвердження відповідності вимогам до ККД нових водогрійних котлів, що працюють на рідкому чи газоподібному паливі	Директива Ради Європейських Співтовариств від 21 травня 1992 р. № 92/42/ЄС (994_366)
5	ТР з підтвердження відповідності приладів, що працюють на газоподібному паливі	Директива Ради Європейських Співтовариств 90/396/ЄС (994_355) від 29 червня 1990 р.
6	ТР з підтвердження відповідності безпеки обладнання, що працює під тиском	Директива 97/23 ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу від 29. 05. 1997 р.
7	ТР з підтвердження відповідності безпеки простих посудин високого тиску	Директива Ради Європейських співтовариств (87/404 ЕЕС)
8	ТР з підтвердження відповідності неавтоматичних зважувальних приладів	Директива Ради ЄС 90/384/ЄС від 20 червня 1990 р. зі зміною 93/68/ЄС від 22 липня 1993 р.
9	ТР з підтвердження відповідності щодо безпеки іграшок	Директива Ради Європейських Співтовариств від 3 травня 1988 р. 88/378/ЕЕС
10	ТР з підтвердження відповідності електромагнітної сумісності	Рішення Ради ЄС від 3 травня 1989 р. (89/336/ЄС)
11	ТР з підтвердження відповідності безпеки низьконапружного обладнання	Директива Ради ЄС 73/23/ЕЕС від 19 лютого 1973 р. зі змінами, внесеними Директивою Ради ЄС 93/68/ЕЕС від 22 липня 1993 р.
12	ТР з підтвердження відповідності максимально дозведеного споживання електроенергії холодильними приладами	Директива 96/57/ЕС (994_517) Європейського Парламенту та Ради від 3 вересня 1996 р.
13	ТР з підтвердження відповідності засобів індивідуального захисту	Директива Ради ЄС від 21. 12. 1989 р. 89/686/ЄС
14	ТР з підтвердження відповідності безпеки машин і механізмів	Директива 98/37/ЕС Європейського Парламенту та Ради ЄС від 22 липня 1998 р. зі змінами, внесеними Директивою 98/79/ЕС
15	ТР з підтвердження відповідності лічильників гарячої води	Директива Ради ЄС від 11 вересня 1979 р. 79/830/ЄС
16	ТР з підтвердження відповідності лічильників холодної води	Директиви Ради ЄС від 17 грудня 1974 р. 75/33/ЄС
17	ТР зернового складу	–
18	ТР з підтвердження відповідності пакування (пакувальних матеріалів) та відходів пакування	Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС від 20. 12. 1994 р. 94/62/ЄС

*) Інформацію взято частково з [4], частково з [16].

Відповідно до статті 6 Закону України “Про підтвердження відповідності” [17] ТР з підтвердження відповідності затверджує Кабінет Міністрів України. Це стосується лише “ТР модулів оцінки відповідності та вимог щодо маркування національним знаком відповідності, які застосовуються в технічних регламентах з підтвердження відповідності”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2003 р. № 1585, який впровадив вимоги Директиви 93/465/ЄС щодо 8 вищезазначених модулів.

Таблиця 3 — Модульна система “глобального підходу” щодо процедури оцінення відповідності

Ч.ч.	Позначення модуля	Назва модуля англійською мовою	Назва модуля українською мовою
1	Модуль А	Internal production control	Внутрішній контроль виробництва
2	Модуль В	EC type-examination	Перевірка типу в ЄС
3	Модуль С	Conformity to type	Відповідність типу
4	Модуль D	Production quality assurance	Гарантування якості процесу виробництва продукції
5	Модуль E	Product quality assurance	Гарантування якості продукції
6	Модуль F	Product verification	Підтвердження продукції
7	Модуль G	Unit verification	Підтвердження комплектувальної одиниці
8	Модуль H	Full quality assurance	Повне гарантування якості

Решту 15 ТР з підтвердження відповідності (окрім "ТР з енергетичного маркування електрообладнання побутового призначення" [18] та "ТР зернового складу" [19], контроль за виконанням яких покладено на Державний комітет України з енергозбереження та Міністерство аграрної політики України, відповідно) затверджено наказами Голови Держспоживстандарту України, бо згідно з Постановою Кабінету Міністрів України "Про делегування Державному комітету з питань технічного регулювання та споживчої політики повноважень на затвердження нормативно-правових актів" це право надано Голові Державного комітету з питань технічного регулювання та споживчої політики (далі – Держспоживстандарт України) [20], оскільки на Держспоживстандарт України покладено функції державного нагляду за виконанням вимог нормативно-правового акту, яким є ТР [21].

У тримісячний термін з дня реєстрації в Міністерстві юстиції України наказу Голови Держспоживстандарту України щодо прийняття ТР з підтвердження відповідності треба забезпечити розроблення проекту плану поетапного впровадження ТР з підтвердження відповідності. Ще треба щорічно вносити до Плану державної стандартизації роботи з розроблення та перегляду національних стандартів, що можуть сприйматись як доказ відповідності вимогам ТР з підтвердження відповідності. Також треба забезпечити публікацію в "Бюлетені інформаційних матеріалів зі стандартизації, метрології та сертифікації" перелік уповноважених органів з підтвердження відповідності та національні стандарти, що можуть сприйматись як доказ відповідності вимогам ТР з підтвердження відповідності.

На виконання рішення 23-го засідання Міждержавної ради зі стандартизації, метрології і сертифікації (далі - МГС) (протокол № 23-2004, пункт 4.5) було розроблено проект "Міждержавної програми розроблення першочергових моделей технічних регламентів на період 2005 – 2007 років" [22, С. 11], яку прийнято (пункт 11 Рішення) на 25-му засіданні МГС, що проходила 25 – 26 травня 2004 року в м. Астана — Боровос. Програмою передбачено розроблення 29 міждержавних моделей технічних регламентів (див. таблицю 4 "Міждержавні моделі технічних регламентів"), з яких, 19 базуються на Директивах ЄС Нового та Глобального підходу і 10 на директивах ЄС Старого підходу (ці директиви містять конкретні вимоги до продукції [1, С. 13]). Ці міждержавні моделі технічних регламентів охоплюють пріоритетні об'єкти технічного регулювання, які поширюються як на продукцію, що постачається взаємно, так і на окремі види небезпечностей, які характерні для даної продукції. Запропоновані моделі технічних регламентів направлені найперше на забезпечення захисту життя та здоров'я людини, тварин і рослин, майна, охорони навколишнього середовища, запобігання дій, що вводять в оману споживачів. Тут доцільно навести таблицю з назвами міждержавних моделей технічного регламенту, позначивши у 3-й колонці ті моделі, розроблення яких взяла на себе Україна [22, С. 39-43].

Таблиця 4 – Міждержавні моделі технічних регламентів

Ч.ч.	Назва міждержавної моделі технічного регламенту	Відповідальний виконавець
1	Про модульний підхід до процедури оцінення відповідності (Рішення Ради ЄС 93/465/ЄЕС) ^{*)}	Україна
2	Безпечність продукції машинобудування (Директива 98/37/ЄС)	Україна
3	Безпечність ліфтів (Директива 95/16/ЄС)	Україна
4	Безпечність посудин, що працюють під тиском (Директива 87/404/ЄС, 90/488/ЄЕС, 93/68/ЄЕС, 97/23/ЄЕС)	Україна
5	Безпечність водонагрівальних котлів (Директива 92/42/ЄЕС, 93/68/ЄЕС)	Україна
6	Безпечність газовитратних установок (Директива 90/396/ЄЕС, 93/68/ЄЕС)	Україна
7	Вимоги до вибухобезпечного устаткування (Директива 94/9/ЄС)	Україна
8	Безпечність низьковольтного устаткування (Директива 73/23/ЄЕС, 93/68/ЄЕС)	Україна
9	Вимоги до устаткування електрозв'язку (Директива 1999/5/ЄС)	
10	Вимоги до електромагнітної сумісності (Директива 89/336/ЄЕС, 92/31/ЄЕС, 93/68/ЄЕС)	Україна
11	Про безпечність колісних транспортних засобів і їх компонентів (Директива 70/156/ЄЕС)	Україна
12	Про безпечність сільськогосподарських і лісових тракторів і причепів (Директива 2003/37/ЄС)	
13	Вимоги до енергетичної ефективності побутових електричних холодильних і морозильних приладів і їх поєднання (Директива 96/57/ЄС)	
14	Вимоги до неавтоматичних масовимірювальних приладів (Директива 90/384/ЄС, 93/68/ЄЕС)	Україна
15	Медичне обладнання (Директива 93/42/ЄЕС, 98/79/ЄС, 2000/70/ЄС, 2001/104/ЄС)	
16	Активні імплантувальні медичні прилади (Директива 90/385/ЄЕС, 93/42/ЄЕС, 93/68/ЄЕС, 2001/104/ЄС)	
17	Медичні прилади для лабораторного діагностування in-vitro (Директива 98/79/ЄС)	
18	Вимоги до бензинів і дизельного пального (Директива 93/12/ЄЕС, 98/70/ЄС, 1999/32/ЄС, 2003/17/ЄС)	
19	Вимоги до будівельних виробів (Директива 89/106/ЄЕС, 93/68/ЄЕС)	
20	Вимоги до засобів індивідуального захисту (Директива 89/686/ЄЕС, 93/95/ЄЕС, 96/58/ЄС, 93/68/ЄЕС)	Україна
21	Система спеціальної інформації щодо хімічної продукції (Директива 91/155/ЄЕС)	
22	Безпечність пакування (Директива 94/62/ЄС)	
23	Про зерно (Директива 86/362/ЄЕС)	
24	Про питну воду (Директива 80/778/ЄЕС)	
25	Вимоги до інформації для користувачів харчових продуктів (Директива 80/590/ЄЕС, 89/396/ЄЕС, 90/496/ЄЕС, Регламент 1576/89/ЄЕС)	
26	Безпечність іграшок (Директива 88/378/ЄЕС, 93/68/ЄЕС)	Україна
27	Безпечність парфюмерно-косметичної продукції (Директива 76/768/ЄЕС, 90/121/ЄЕС, 2003/15/ЄС)	
28	Про лічильники холодної води (директива 75/33/ЄЕС)	Україна
29	Про лічильники гарячої води (Директива 79/830/ЄЕС)	Україна
^{*)} У другій колонці в дужках наведені документи ЄС, які будуть взято за основу під час розроблення міждержавних моделей ТР. Грубим шрифтом наведено базові Директиви ЄС Нового та Глобального підходу.		

Література: 1. Директиви Європейського Союзу: Довідник / За заг. ред. В. Л. Іванова. – Львів: "Ленорм", 1998. – Серія "Ринок Європи". – 288 с. 2. Указ Президента України "Про програму інтеграції України до Європейського Союзу". 14 вересня 2000 р., № 1072/2000 // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2000.

- № 3. – Вкладыш– С. 2. 3. Програма інтеграції України до Європейського Союзу // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2000. - № 4. – Вкладыш– С. 8 – 12. 4. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua. 5. А. Нелепов. Технічні регламенти з підтвердження відповідності: Методологія розроблення // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2000. – № 2 (17). – С. 15 - 17. 6. <http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach>. 7. <http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/standardization/harmstds>. 8. Иосиф Аронов, Виля Версан, Сергей Пугачев. Модели технического регулирования // Стандарты и качество. - 2004. - № 9. – С. 32-35. 9. Закон України "Про стандартизацію". 17 травня 2001 р., № 2408-III. 10. А. Муха. Маркування знаком ЄС – шлях доступу товарів на спільний ринок ЄС // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2003. – № 2. – С. 19 - 21. 11. <http://europa.eu.int/comm/enterprise/newapproach/legislation/directives>. 12. За матеріалами семінару "Європейська система стандартизації та оцінки відповідності" // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2002. – № 2. – С.33. 13. A Guide to EU Standards and Conformity Assessment (Настанова щодо стандартів ЄС і оцінки відповідності). 14. Guide to the Implementation of Directives Based on New Approach and Global Approach (Настанова щодо впровадження директив, основаних на Новому підході та Глобальному підході). 15. Наказ Голови Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 234 від 28.10.2004 р. "Про затвердження Технічного регламенту з підтвердження відповідності лічильників гарячої води". 16. Я. Юзьків, О. Шаповалова. Оптимізація процесу планування робіт зі стандартизації // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2003. – № 4. – С. 21 - 24. 17. Закон України "Про підтвердження відповідності". 17 травня 2001 р., № 2406-III. 18. Наказ Голови Державного комітету України з енергозбереження "Про затвердження Технічного регламенту з енергетичного маркування електрообладнання побутового призначення". 28.10.2003 р., № 118. 19. Наказ Міністра Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Технічного регламенту зернового складу". 15. 06. 2004 р. № 228. 20. Постанова Кабінету Міністрів України "Про делегування Державному комітету з питань технічного регулювання та споживчої політики повноважень на затвердження нормативно-правових актів". 26 грудня 2003 р., № 2022 (2022-2003-п). 21. ДСТУ 1.1-2001 Національна стандартизація України. Стандартизація та суміжні види діяльності. Терміни та визначення основних понять. 22. Бюлетень інформаційних матеріалів зі стандартизації, метрології та сертифікації // К., 2004. – Випуск 3. – 140 с.

УДК 835.57.021

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПО ЗАЩИТЕ ИНФОРМАЦИИ ПРИ РЕШЕНИИ ЗАДАЧ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ АВИАЦИОННОЙ ОТРАСЛИ УКРАИНЫ

Ирина Козлюк

Национальный авиационный университет

Аннотация: Рассмотрен вопрос обеспечения необходимого уровня защиты экономической информации в авиационной отрасли, который создал бы условия для развития отечественного авиатранспортного рынка путем эффективного и качественного удовлетворения спроса населения на авиационные перевозки.

Summary: In given clause the question on maintenance of a necessary level of economic safety of air branch is considered, that creates conditions for development of the domestic airtransport market by effective and qualitative satisfaction of demand of the population on air transportation.

Ключевые слова: Защита информации, авиационный транспорт.

Под защитой информации в транспортной системе подразумевается такой уровень развития и функционирования, который удовлетворял бы жизненно важные нужды населения в перевозках, обеспечивал мобилизованную готовность транспорта к работе в критических условиях, т. е. защита информации в структуре транспорта – это уровень определенных показателей, за пределами которого становится невозможным выполнение основных функций транспорта на основе технологического процесса.

В связи со сложностью и неоднозначными подходами к решению проблемы обеспечения защиты информации в любой области с учетом взаимосвязи с защитой экономической безопасности государства в целом (при недостаточности нормативных документов, научных разработок) [1 – 4] предусмотрен этап разработки определенной концепции.

Транспорт является одной из важнейших областей национальной экономики государства. Поэтому